

Dårlig idé at lukke bedrifterne med uholdbar økonomi

Nationalbanken og Videncentret for Landbrugs ønske om at lukke de bedrifter, der har en uholdbar økonomi, strider blandt andet imod målet om at bevare bedst mulig pant i landbruget, mener landboformand.

LÆSERBREV

Af Povl Fritznér, formand for Østlige Øers Landboforeninger

Det vil altid være farligt at imødegå intellektuelle personers holdninger, men nogle gange kan selv de intellektuelle ord vise sig ikke at være de kloge og mest brugbare.

Landbrugets økonomiske situation befinder sig på en knivsæg og kræver derfor mulige økonomiske løsninger frem for behårde liberalistiske metoder og tankegang.

20-25 procent af landbrugets produktion befinder sig på ejendomme med en økonomi, der kan vælte, hvis ikke vi vælger de kloge og mest brugbare løsninger. I mit hoved gælder det blandt andet om, at:

1. Bevare bedst mulig pant
2. Sikre flest mulige banker mod konkurs
3. Have bedst mulig rating til vores kreditobligationer
4. Have størst mulig råvareproduktion til vores selskaber og derved sikker indtjening til ejerne (80-90 % af vores landbrugsproduktion skal sælges globalt i et knivskarpt verdensmarked).

Skal ikke bare lukkes

Udsagnet fra erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser og nationalbankdirektør Lars Rohde om, at 700-800 bedrifter (Klaus Kaisers skøn, red.), der er højt gældsat og ineffektive, bare skal lukkes (Effektivt Landbrug den 19. juni, red.), er jeg altså stærkt uenig i, da det går imod alle ovennævnte punkter.

Landbruget i Danmark har før været i krise. Jeg erkender, at den nuværende situation måske er den største set ud fra en simpel bondemandens synspunkt, det

lave renteniveau taget i betragtning.

I de to artikler glemmes det dog, at ringe rammevilkår betyder, at danske landmænd er bagud med 1.800-2.000 kroner pr. hektar. Dette forhold er af afgørende betydning for indtjeningsmulighederne.

Det resulterer blandt andet også i, at nogle placerer kapital til højere forrentning i andre forretningsområder. Andre sætter kapital i udenlandsk jord og produktion. Fokus skal derfor også rettes mod at styrke konkurrenceevnen.

Ingen kender tallene

Netop derfor er det vigtigt, at vi ser på, hvordan vi kommer videre med størst mulig respekt for, at vi kan servicere den gæld, vi har skrevet under på i et meget tæt samarbejde med den finansielle sektor. Derved kan vi bevare anerkendelsen i det samfund, som vi er en del af og bidrager til med vækst og arbejdspladser.

Ved at lukke økonomisk uholdbare bedrifter, som de to artikler beskriver, vil det give et minus foran de ovennævnte fire punkter. Derfor tager jeg stærkt afstand fra budskaberne i de to artikler.

Ingen kender milliardstørrelsen ved lukning af bedrifter, der ikke har en holdbar økonomi. Måske de to herrer er vidende om dette? Endvidere vil sunde bedrifter komme tættere på insolvensgrænsen, og det er usikkert om nye ejere vil bevare produktionsgrundlaget. Endeligt resulterer det i barske menneskelige konsekvenser.

Man kan også spørge sig selv: Hvem vil finansiere et erhverv, hvor der er tabt store beløb? Nogle vil sikkert spørge, om bunden er nået.

Løsninger

Jeg havde forventet, at Videncentret i deres kommentar straks havde krævet langt bedre rammevilkår i stedet for som ansat at tale erhvervets værdier ned. Som før beskrevet er det ikke den første krise, som landbruget har befundet sig i, men der er nogle meget grundlæggende parametre, som jeg havde forventet, at Videncentret var fremkommet med i den sammenhæng.

Løsningsmuligheder skal som udgangspunkt være udgiftsneutrale for staten set i

relation til de store værdier samt vækst og arbejdspladser, der er i spil i erhvervet.

Nationalbankdirektør Lars Rohde og erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser har sikkert mange eksempler på løsninger. Jeg vil fra min stol nævne nogle få:

1. 30-årige 3 % afdragsfrie lån med 70-75 % belåning i jord, da renten er historisk lav og bør udnyttes sammenkoblet med krav om relativt store afdrag på den bankfinansielle gæld, undtaget kassekrediten. Som udgangspunkt er det selvfølgelig frivillige aftaler, men med krav om finansiell afdragsprofil.
2. Statsgaranterede grønne obligationer, for eksempel 2,5 % 20-årig med krav om afdrag på bankfinansieret gæld.
3. YJ-lån på 2-5 millioner kroner alt efter opsparing.
4. Vigtigt, at den enkelte landmand finder løsninger sammen med sin finansielle partner.

Tænk visionært

Som udgangspunkt disse løsningsforslag. Der findes sikkert andre gode eksempler, der kan sikre danske bønder lys i tunellen også til næste

generation, frem for kortsigtede slag i hovedet uden visioner.

Nogle læsere kunne måske få den tanke, at jeg med den position, jeg har hos AP-Pension, skriver dette som partssindlæg (Povl Fritznér er formand for Dansk Farmland K/S, et 100 procent ejet datterselskab af AP Pension, red.).

Jeg vil dog være så naiv at tro, at det er der ingen fare for. I så fald kunne jeg blot lægge mig ind på sofaen og sove trygt og vente på billige gårde, uden at have en holdning til, hvad jeg føler for danske bønder vilkår.

Grundlæggende skylder vi ganske enkelt os selv at tænke i muligheder blandt andet for at udnytte den historisk lave rente og det faktum, at vi har nogle hårdtarbejdende landmænd, der gerne vil erhvervet.

Kommentaren til indlægget fra Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug, er: »Jeg er grundlæggende enig i hans betragtninger«.

Ingen kender milliardstørrelsen ved lukning af bedrifter, der ikke har en holdbar økonomi, skriver landboformanden Povl Fritznér i en kommentar til, at erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug, Klaus Kaiser, og Nationalbanken vurderer, at det er bedst at lukke disse bedrifter.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Yderligere tre grise samt et hobbyfjerkræ blev også undersøgt, og her var resultatet også positivt.

INDLAND

Skuffelse over ændret praktikordning

■ Det er fortsat muligt at hyre udenlandske fodermestre og driftsledere. Det ligger ifølge Landbrug & Fødevarer (L&F) fast efter en bred, politisk aftale om international rekruttering.

Og det glæder man sig over i L&F, hvor man frygtede, at et regeringsforslag skulle sætte en stopper for udenlandske fodermestre og driftsledere. Til gengæld er man skuffet over, at praktikantordningen er ændret.

Hos L&F peger man på, at det er en forringelse, at der fremover stilles krav til praktikanterne i form af eksempelvis kortere varighed på praktikophold – fra 18 til 12 måneder:

- Vi har virkelig arbejdet hårdt for at forklare, at eleven lærer en masse i de sidste seks måneder især om ledelse, som bliver mere og mere vigtigt i vores erhverv, og at det også er gevinster for landmanden ved at have 18 måneders praktik. Nu må vi arbejde videre med de nye krav, som forringelse vores muligheder, men dog ikke fjerner praktikanterne fuldstændigt, som der var lagt op til, siger viceformand i L&F Lone Andersen til organisationens hjemmeside.

Landbrug & Fødevarer åbner sit regnskab

■ Landbrugets hovedorganisation, Landbrug & Fødevarer (L&F), åbner fremover sit regnskab. Hidtil har organisationen kørt med et lukket foreningsregnskab. Men det skal være slut, forklarer formand Martin Merrild over for foreningens blad Landbrugsavisen.

Ifølge Martin Merrild er den gal med budgetkulturen på Axelborg. Og derfor er der blandt andet ved at blive indført et nyt regnskabssystem, så der løbende er kontrol med budgetterne. Det er på den baggrund, at regnskaberne bliver fuldt offentligt tilgængelige, påpeger formanden.

I artiklen forklares det samtidig, at L&F netop har taget afsked med fire medarbejdere, ligesom der skal skæres i mødeaktiviteten hos de folkevalgte, mens medarbejdernes julefrokost droppes af sparehensyn.

Dette sker for at undgå en ny budgetoverskridelse i stil med den, organisationen havde i 2013, hvor man havnede på en budgetoverskridelse på 53 millioner kroner.

Ifølge artiklen har L&F en bogført egenkapital på en halv milliard kroner.

Danmarks formentlig største sandvogn fra Bredal

■ Vils Entreprenør har netop købt den største model Bredal vogn K165 med sandbånd påmonteret. Dette er den til dato største producerede sandvogn leveret fra fabrikken ved Vejle.

Med et rumindhold på 16 kubikmeter i strøget mål, er der her tale om en maskine med en stor kapacitet og en høj effektivitet.

Det er ikke aflæsningstiden der koster, det er derimod tiden på landevejen imellem oplæringspladsen og arbejdspladsen. På et projekt som vores nuværende, hvor vi skal udlægge 15.000-20.000 kubikmeter sand, er det ikke ubetydeligt om vi kan have 5 eller 15 kubikmeter pr. læs. Derudover har vi lagt vægt på at det skulle være et produkt der er nemt at arbejde med og nemt at vedligeholde. Således at skiftende chauffører nemt kan gå til opgaven.

- Vi kendte Bredals produkter godt i forvejen, og ved at konstruktionen er stærk og har en lang levetid, siger Søren Glinthorg, afdelingsleder i Viborg ved Vils Entreprenør.

Sandvognen er leveret sommeren 2014 af Bredal forhandler Mejlbj og Vilsgaard, Redsted.